

راهکارهای افزایش حضورپذیری مجتمع‌های فرهنگی در جهت ایجاد امنیت اجتماعی و سلامت روانی شهروندان زن^۱

الناز ابی زاده

استادیار گروه معماری، موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی - غیردولتی رشدیه، تبریز

elnazabizadeh@gmail.com

سمیرا رخی

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی - غیر دولتی رشدیه، تبریز

samirarakhshi1@gmail.com

چکیده

از عوامل تاثیر گذار بر میزان حضورپذیری زنان در فضاهای عمومی و مجموعه‌های فرهنگی توجه به طراحی معماری و اهمیت دادن به سلايق و نیازهای زنان در طراحی این مجموعه‌ها، همچنین مسئله‌ی امنیت و ایمنی زنان در جهت حفظ سلامتی روان آن‌ها در این محیط‌ها و دیگر فضاهای عمومی شهرها است. این یک امر روشن است که هرگونه احساس ناامنی در قشر بانوان به عنوان یک قشر حساس و عدم توجه به مسئله ایمنی و امنیت باعث گریزان شدن این قشر از حضور در اماکن و فضاهای عمومی خواهد گردید. این مقاله با هدف تبیین راهکارهای معماری افزایش حضورپذیری مجتمع‌های فرهنگی در جهت ایجاد امنیت اجتماعی و سلامت روان شهروندان زن و باروش توصیفی-تحلیلی و براساس مطالعات کتابخانه‌ای انجام گرفته‌است. یافته‌ها و نتایج بیانگر این است که توجه به تامین امنیت اجتماعی و حفظ سلامت روان زنان و توجه به طراحی و معماری مجتمع‌های فرهنگی منطبق بر نیاز زنان که جزء عوامل تاثیر گذار بر حضورپذیری این مجموعه‌ها بوده، نقش به‌سزایی در توسعه جامعه و سلامتی جامعه دارد.

واژه‌های کلیدی

حضورپذیری، مجتمع فرهنگی، امنیت، سلامت روان، شهروند زن

^۱ این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد سمیرا رخی با عنوان «طراحی مجموعه آموزشی- فرهنگی بانوان در شهر تبریز با رویکرد افزایش حضورپذیری» است که در موسسه آموزش عالی رشدیه تبریز در حال انجام است.

دو سینه کنفرانس بستر ملل توسعه یابد روانسر رختا عمر و سلامت

۱_ مقدمه:

زنان در جامعه انسانی نیمی از جامعه را تشکیل می‌دهند و با این درصد از جمعیت جامعه جزو قشر آسیب‌پذیر جامعه نیز محسوب می‌شوند و در حقیقت این یک باور کلی است که نسبت به سایر افراد جامعه خیلی بیشتر در معرض آسیب‌های مختلف از جمله آسیب‌های اجتماعی قرار دارند. همچنین می‌توان گفت که سلامتی زنان در جامعه، سلامتی جامعه را رقم خواهد زد (ایمنی، ۱۳۹۴).

یکی از این آسیب‌های اجتماعی می‌توان مسئله امنیت عنوان کرد که یکی از نیازهای حیاتی و اساسی انسان است و می‌توان گفت دیگر نیازهای انسان در سایه امنیت تحقق می‌یابد (همت، ۱۳۹۱).

مجموعه‌های فرهنگی ویژه بانوان می‌تواند تجلی‌گاه حضورپذیری زنان در جهت افزایش فعالیت‌ها و تعاملات اجتماعی و روحی روانی آن‌ها عمل نماید و حضور زن‌ها در فضاهای عمومی و فرهنگی مستلزم شرایطی از جمله تامین امنیت و حفظ سلامتی زنان در این محیط‌ها می‌باشد (چرمچی طوسی و همکاران ۱۳۹۴)؛ متأسفانه این مکان‌ها بیشتر برای فعالیت‌های مردان اختصاص یافته است و اکثر این فضاها به علت نداشتن برنامه‌ریزی‌های مناسب و در نظر نگرفتن نیازهای قشر زنان جامعه و محلی برای شکوفایی و توانمندی‌های آنان، در نظر گرفته شده است و این مسئله به علت اینکه نتوانسته ارتباط میان افراد جامعه را به خوبی برقرار کرده و سطح فرهنگ و آموزش را در تمام اقشار جامعه ارتقاء دهد باعث رشد محیط‌های ناامن شهری نیز شده است؛ بنابراین لازم است در طراحی این مجموعه‌ها علاوه بر استفاده از طراحی‌هایی با تکیه بر معماری‌های نوین و تلفیق آن با معماری گذشته که جزو عوامل موثر در حضورپذیری زنان

می‌باشد به مسئله امنیت زنان و حفظ سلامتی روان آن‌ها در این محیط‌ها توجه شود، به طوری که با در نظر گرفتن موارد مطرح شده در حفظ سلامت جامعه و تامین سلامت روان قشر بزرگی از جامعه که نقش مهمی در تربیت افراد و نسل آینده دارند، موجبات تربیت شهروند سالم و جامعه سالم و کشور سالم فراهم خواهد شد.

حال با توجه به موضوع سوالی که قابل مطرح است اینکه در طراحی مجموعه‌های فرهنگی مسائل امنیت و سلامت روان چگونه تامین گردد تا بر حضورپذیری زنان در این مجموعه‌ها موثر واقع گردد؟ برای همین منظور با مطالعه در موضوعاتی همچون جایگاه زن در جامعه و امنیت زنان و سلامت روان که با استفاده از روش توصیفی - تحلیلی و براساس مطالعات کتابخانه‌ای مورد بررسی قرار گرفته، به بررسی عوامل موثر بر طراحی فضاهای فرهنگی با توجه به نیازها و افزایش حضورپذیری با تامین امنیت و حفظ سلامت روان شهروندان زن پرداخته است.

۲_ جایگاه زن در جامعه

نقش زنان در تربیت نسل آینده‌ای که در سرنوشت و توسعه کشور و جامعه سهم خواهند بود واضح است، زن با اینکه یک مادر می‌باشد می‌تواند به عنوان یک مدیر باهوش و فهیم و معلم دلسوز و توانا و همسر خوب نیز باشد، آگاهی، فهم و سواد زنان نقش مهمی در ارائه نقش مادری و انتقال ارزش‌های انسانی به نسل آینده دارد، زنان باسواد همیشه آگاه از مشکلاتی که در اجتماع وجود دارد هستند و به تبع آن در تربیت و جامعه پذیر کردن فرزندان‌شان موفق‌تر عمل خواهند نمود، محدود کردن جایگاه زن در جوامع باعث می‌شود که این جمعیت بزرگ که تقریباً نصف جمعیت جهان را تشکیل

دو سینه کنفرانس، سنبل توسعه یابداری و سلامت

می دهند از فعالیت های اجتماعی به جز خانه و خانواده محروم گردند و در نتیجه این محرومیت این قشر عظیم محرومیت های دیگر نیز در اجتماع پیدا خواهند نمود (حیدری، ۱۳۹۴).

با توجه به اهمیت و جایگاه زن در اسلام زنانی که به معنویات و سعادت اخروی و سلامت روان خودشان اهمیت بیشتری می دهند همواره در تربیت فرزندان که آرام تر و سازگاری اجتماعی بیشتری دارند موفق بوده اند، این یک واقعیت است که زنان در توسعه یک جامعه و پیشرفت آن زنجیره اصلی می باشند و بی توجه شدن به این امر خانواده و جامعه را به طرف عقب ماندگی هدایت خواهد نمود (رسولی نژاد و همکاران ۱۳۹۷).

۳- امنیت اجتماعی

کلمه ای امنیت به سادگی قابل تعریف نیست چون در مفاهیم دیگری به جز مفهوم اصلی آن که ایمنی، در امان بودن می باشد نیز بکار برده می شود. امنیت دارای انواع گوناگون می باشد و در بحث جامعه نوع امنیتی که مدنظر جامعه شناسان و افراد جامعه می باشد امنیت اجتماعی است که بوجود آوردن و تامین و پایدار کردن آن نیازمند مقدمات و زمینه های بسیار پیچیده و عظیم است، آسیب پذیری و از بین رفتن امنیت تابع زمینه ها، عوامل و متغیرهای بسیار زیادی است بطور کلی می توان گفت امنیت اجتماعی نقش بسیار حساس و اساسی در تشکیل و ساختار امنیت یک جامعه دارد؛ زیرا افراد و در کنار هم بودن آن ها و بازخوردهای اجتماعی و ارتباط آن ها نسبت به همدیگر امنیت اجتماعی را تشکیل می دهند (چرمچی طوسی و همکاران، ۱۳۹۴).

جهت افزایش امنیت در جامعه راهکارهای زیادی وجود دارد که از جمله مهمترین آن آموزش است چون اکثر اشتباهات و ناامنی ها در اثر جهل و نادانی و نبود آموزش کافی بوجود می آید، بایستی در این آموزش ها جایگاه انسانی و ارزش زن مورد تاکید قرار گیرد و این آموزش ها باید از طرق مختلف از جمله ایجاد کارگاه های آموزشی دنبال گردد، در جامعه فعلی شاهد این هستیم که در اثر کم شدن مسئله آموزش در خانواده ها زنان خودشان را بیشتر در معرض ناامنی قرار می دهند و برای پیشگیری از این مسائل و به خطر نیافتادن امنیت این قشر از جامعه باید به آموزش و آگاهی سازی آنان پرداخت (سبقت، ۱۳۹۳).

یکی از مراکزی که در آن می توان به بحث امنیت اجتماعی و توسعه آن در کل جامعه و زنان پرداخت مجموعه های فرهنگی در شهرهاست که با احداث این مجموعه ها با توجه به جمعیت شهرها و معلوم کردن تعداد مورد نیاز جهت احداث در نقاط مختلف شهرها علاوه بر پرداختن به آموزش های دیگر مورد نیاز زنان به آموزش های مسائل اجتماعی از جمله مسئله امنیت به ویژه در زنان براهتی پرداخت. در این مکان ها با آموزش زنان که نقش مدیریتی و معلمی را در خانواده دارند با انتقال مسائل به فرزندان و سایر افراد موجب بالا رفتن سطح آگاهی و سطح امنیت در جامعه و کشور خواهند شد.

از عوامل تاثیرگذار در استفاده ای یک فرد از یک فضای شهری و درک مسئله ای امنیت مشخصه های فردی می باشد که از جمله می توان به موقعیت اجتماعی، سن، جنسیت و ... اشاره کرد. جنسیت به عنوان مهمترین عامل شخصیتی در درک امنیت و امنیت اجتماعی می باشد، حس امنیت در زنان و مردان متفاوت است؛ اما بطور عمومی زنان حساسیت بیشتری را نسبت به مردان در خصوص امنیت احساس می کنند

دو سینه کنفرانس، سنسور مللر توسعه یابدار . و سلامت روان

طراحی های صورت گرفته در آن مکان به عنوان یک محرک در ظهور رفتار خاص است (لطفی و همکاران ۱۳۹۳).



شکل ۱: امنیت اجتماعی و عوامل موثر بر آن

۵- سلامت روان

سلامتی روان از نظر اینکه عملکرد فرد و اجتماع را بهبود می بخشد، دارای اهمیت ویژه ای است. منظور از سلامت روان این است که یک فرد علاوه بر اینکه بتواند فعالیت های روزانه خود را به نحو احسن انجام داده و با دیگر افراد جامعه و محیط خود ارتباط خوبی برقرار کند و رفتار ناشایستی از نظر فرهنگ و جامعه خودش بروز ندهد به عبارتی دیگر بهداشت روان علمی است که به فرد کمک می کند تا با اتخاذ راه های درست از جهت روان و عاطفی بتواند با محیط خود سازگاری پیدا کرده و راه حل های بهتری را برای رفع مشکلات خود پیدا نماید.

همانطوریکه پیشتر نیز اشاره شد زنان نیمی از جمعیت این کره ی خاکی را تشکیل می دهند و می توان گفت نیم دیگر نیز توسط آنها پرورش می یابد؛ پس این نقش بزرگ آنها را بیشتر در خطر ابتلا به تهدیدهای سلامت روان قرار داده است (صادقی و همکاران ۱۳۹۰). از طرف دیگر جامعه زنان در مقایسه با مردان از ریسک بالاتری برای ابتلا شدن به اختلالات روانی هستند، سلامتی روانی زنان سلامت خانواده و متعاقباً سلامت جامعه را تضمین می کند. می توان گفت

همچنین زنان بیشتر ترجیح می دهند فعالیت های خود را در فضاهای عمومی در فاصله های ظهر (ناهار) و یا بعد از کار انجام دهند، آنها از فعالیت هایی که امنیت فردی زنان را به خطر بیاندازد پرهیز می کنند و این مسئله دامنه و تنوع فعالیت زنان را محدود می کند. از عوامل مهم در امنیت اجتماعی زنان فعالیت و مکان انجام آن نیز می باشد، زنان در شهرها مخصوصاً در شهرهای بزرگ به علت احساس ناامنی فعالیت خود را محدود می سازند که از جمله این عوامل محدود کننده آنها در فضای شهری و مکان های عمومی می توان به ترس و خشونت و تجربه ی ناامنی اشاره کرد (محمدی مکوندی، ۱۳۹۷).

با توجه به موارد فوق می توان اظهار نمود که با توجه به مسئله امنیت اجتماعی و حساسیت این قشر از جامعه و وضع کنونی و آینده فضاهای شهری در خصوص مکان های فرهنگی که می تواند محور فعالیت های زنان در آنجا باشد نیاز به طراحی های ویژه از جمله احداث در محل های مناسب و نزدیک به مراکز امنیتی که در صورت بروز هرگونه ناامنی کمک دریافت شود و سهولت دسترسی به این مکان های فرهنگی با حداقل زمان که می تواند بر حضورپذیری زنان تاثیرگذار باشد باید توسط مسئولین ذیربط و طراحان و معماران در نظر گرفته شود.

۴- امنیت اجتماعی و عوامل موثر بر آن

در اصول نوین طراحی و برنامه ریزی شهری تلاش می شود تا زمینه بروز جرم در یک منطقه خاص را تا حد امکان از طریق طراحی و برنامه ریزی درست برطرف نمایند، یک نقطه ی اساسی که در این زمینه وجود دارند این است که رفتار انسان در فضاها و مکان های متفاوت با شکل و هندسه خاص و نیز با عملکرد نهفته با آن متغیر بوده و در بسیاری از موارد

دو سینه کنفرانس، سنسور ملل توسعه یابدار . و سلامت

سلامتی روان زنان به عوامل متعددی بستگی دارد، از جمله عوامل موثر در این زمینه می توان به عوامل فردی، خانوادگی، اقتصادی و وضعیت شغلی اشاره کرد.



شکل ۲: سلامت روان زنان و عوامل موثر بر آن

به طور کلی در عصر حاضر زنان نسبت به گذشته بیشتر به مشاغل مختلف خارج از خانه می پردازند و اوقات بیشتری را در خارج از خانه به سر می برند؛ بنابراین توجه به سلامت روان در این قشر از جامعه دارای اهمیت خاصی است. سلامت بهداشتی زنان که سلامتی روان نیز جزء آن می باشد باید از تمام زمینه ها مورد بررسی و مطالعه قرار گیرد چون تضمین کننده سلامت خانواده و جامعه بوده و زنان تربیت کنندگان اصلی فرزندان و نسل آینده می باشند، درحقیقت می توان گفت بهبود سلامت روان زنان باعث بهبود سلامت روان کودکان و نسل آینده خواهد شد؛ لذا برای داشتن نسلی پربار و خلاق باید سلامت زنان بخصوص از بعد سلامت روانی از اهمیت ویژه ای بایستی برخوردار باشد، از جمله اقداماتی که می تواند در کاهش خطرات سلامتی زنان نقش اساسی بر عهده داشته باشد می توان به ایجاد مراکز مشاوره، آموزش های مهارت زندگی و مراکز فرهنگی و هنری در فضاهای شهری اشاره کرد (سپهر منش، ۱۳۸۷).

تاثیر مکان بر روی سلامتی مخصوصا سلامت روان تفکر جدیدی نیست؛ چراکه این دو با هم پیوند یافته اند. از آنجا که رابطه انسان و محیط دو جانبه است در نتیجه کیفیت معماری محیط بر سلامت انسان موثر است. به جرئت می توان گفت برای بهبود سلامت روانی زنان مجتمع های فرهنگی می توانند

به عنوان یک مرکز که در آن آموزش های مورد نیاز زنان مورد توجه قرار گرفته و موجبات اشتغال و سرگرمی و شادابی را برای آنها به همراه آورد، عمل نماید و یا با برگزاری دوره های آموزشی در حوزه های مختلف نیز می تواند سطح سلامت بهداشتی و روانی زنان جامعه را ارتقاء بخشد و از بسیاری اختلالات روانی و عصبی و روحی جلوگیری نماید؛ بنابراین برنامه ریزی و مدیریت های اصولی جهت ایجاد و طراحی مجتمع های فرهنگی مناسب و برگزاری برنامه های آموزشی بهداشتی و روانی و مهارت های زندگی براساس نیازهای زنان جامعه می تواند بر افزایش حضورپذیری زنان در این مکان ها تاثیرگذار بوده و موجبات سلامتی قشر عظیم جامعه و نسل آینده و در نتیجه پیشرفت جامعه را نیز رقم زند.

۶_ حضورپذیری زنان در مجتمع های فرهنگی

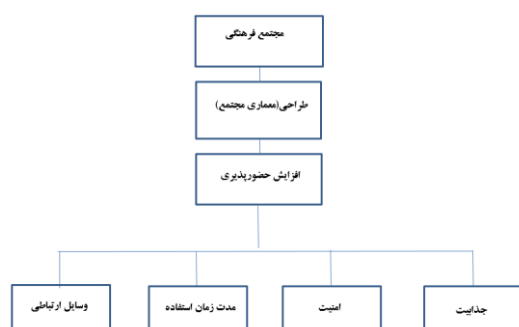
فضاهای عمومی شهری جهت پاسخگویی به بخشی از نیازهای روانی و اجتماعی افراد جامعه تلقی می شوند و همیشه به عنوان محلی برای فعالیت های شهروندان و تعاملات اجتماعی خودنمایی می کنند؛ بنابراین بایستی در فضاهای عمومی و فرهنگسراها اقدامات و بسترهای لازم و مورد نیاز مراجعه کنندگان فراهم گردد تا تعاملات اجتماعی در آنها به نحو احسن صورت گیرد. توجه و پرداختن به موضوع حضورپذیری و در کنار آن سهم شدن زنان و افزایش فعالیت های آنها جزء ضروریاتی است که بایستی در برنامه ریزی ها و طراحی های فضاهای شهری و معماری ازجمله مجموعه های فرهنگی مورد توجه معماران و شهرسازان قرار گیرد .

زنان مانند سایر شهروندان حق برخورداری از توجه به طراحی های صحیح فضاهای شهری و معماری ازجمله فرهنگسراها را دارند، یکی از نیازهای زنان جامعه جهت توسعه و شکوفایی استعدادها و ارتقاء سطح فرهنگی خودشان

۲ دویسه کنفرانس، سنسار مللر توسعه یابداری و سلاست

پیتروالسر رجتا عمر

حضورپذیری بانوان در مکان‌ها توجه به مسئله‌ی امنیت در طراحی فضاهای شهری و معماری است؛ از دیگر عوامل موثر بر حضورپذیری، زمان استفاده از مکان در طول روز و وجود دیگر کاربرها و وسایل ارتباطی نیز می‌باشد؛ همچنین استفاده از ایده‌های نوین در طراحی و معماری به منظور ایجاد مکان‌های جذاب متناسب با روحیات و نظرات بانوان از عوامل موثر در حضورپذیری مجموعه‌های فرهنگی، بوده و بر سلامت روحی و روانی آنان تاثیر بسزایی دارد (علم بیگی، ۱۳۹۵).



شکل ۴: طراحی مجتمع‌های فرهنگی ویژه بانوان و افزایش حضورپذیری

۸_ ارائه راهکارها

در بین عوامل تاثیرگذار بر حضورپذیری مکان‌ها و مجموعه‌های طراحی شده برای بانوان در فضاهای شهری و مجتمع‌های فرهنگی، امنیت محیط به‌منظور حفظ سلامت روانی بیشترین نقش را بازی می‌کند. در حقیقت در طراحی این فضاها علاوه بر توجه به معماری و زیبایی مکان توجه به ایجاد احساس تعلق، آرامش و امنیت آن مکان است. فضاهای امن مکان‌هایی شامل می‌شود که افراد بیشتر در آن فعالیت می‌کند و احساس امنیت بیشتری از آن بدست می‌آورد، در حقیقت می‌توان گفت در طراحی یک مجتمع امن برای بانوان، بکارگیری طراحی و معماری مناسب علاوه بر تاثیر در میزان حضورپذیری، باعث ایجاد سلامت

نیاز به برقراری رابطه با سایر هموعان می‌باشد، این قشر از جامعه هم مانند دیگر شهروندان باید بتوانند به نیاز خود پاسخ دهند؛ بنابراین وجود فرهنگسراهای مختص زنان می‌تواند بر حضورپذیری زنان افزوده و موجبات شکوفایی و پرورش استعدادها و آن‌ها و جامعه را فراهم سازد (کشت کار، یزدانیان، ۱۳۹۵). درواقع عواملی که موجب افزایش حضورپذیری در فضاهای شهری و مجموعه‌های فرهنگی می‌شود طراحی صحیح و مناسب این فضاها است. طراحی‌های اصولی و استفاده از معماری‌های نوین و یا سستی و یا تلفیق هر دو از جمله عوامل تاثیرگذار در جذب افراد به خصوص زنان با توجه به ویژگی‌های خاصی که دارند خواهد گردید (ترکاشوند و همکاران ۱۳۹۴). ازجمله عواملی بر مطلوبیت فضاهای شهری از جمله مجموعه‌های فرهنگی که می‌تواند بر افزایش حضور زنان تاثیر بگذارد در چند دسته قابل بحث است که عبارت‌اند از امنیت اجتماعی و آزادی حرکت، وجود نظارت اجتماعی، دسترسی، طراحی و معماری، اجتماعی پذیری فرهنگسراها (مروی نصرآبادی، ۱۳۹۱).



شکل ۳: عوامل موثر بر مطلوب فضاهای شهری و معماری و حضورپذیری

۷_ طراحی معماری و حضور پذیری فضا برای بانوان

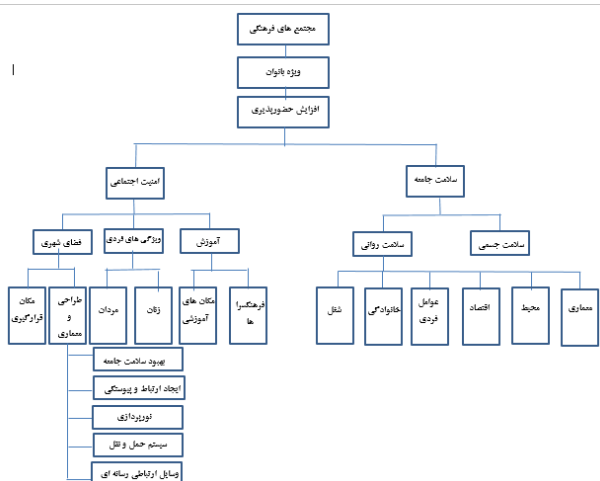
به عقیده‌ی پژوهشگران در خصوص درک فضا ما بین زنان و مردان تفاوت‌هایی وجود دارد زنان در مقایسه با مردان فضا را متفاوت تر احساس و تجربه می‌کنند از عوامل موثر بر

دو سینه کنفرانس

سفر ملل توسعه پایدار

و سلامت

پروانسر اجتماع



شکل ۵: عوامل موثر بر افزایش حضورپذیری طراحی معماری مجتمع های فرهنگی برای بانوان

۹_ نتیجه گیری

در این مقاله راهکارهای افزایش حضورپذیری زنان در مجتمع های فرهنگی در جهت ایجاد امنیت اجتماعی و سلامت روان شهروندان زن مورد مطالعه قرار گرفت. با توجه به مطالعات انجام گرفته می توان نتیجه گرفت در طراحی فضای شهری و یا مجتمع های فرهنگی جهت افزایش حضورپذیری این قشر از جامعه علاوه بر دقت در طراحی و معماری این مکان ها و استفاده از برنامه های طراحی نوین در صورت امکان توجه به راهکارهای مورد استفاده در معماری گذشته با در نظر گرفتن حفظ امنیت اجتماعی و دیگر عوامل موثر در طراحی و افزایش حضورپذیری، همچنین احداث و ایجاد این مجتمع ها بر اساس نیازها و لحاظ نمودن سلیقه های زنان و مسئله اصلی ایجاد امنیت در این مجموعه های فرهنگی جهت پرداختن به هر گونه فعالیت و تعاملات اجتماعی در نظر گرفته شود و همچنین می توان گفت که برای توانمند کردن این قشر از جامعه که نقش مهمی در تربیت و اصلاح نسل آینده دارند باید فضاهایی طراحی شوند که در وهله اول

روان شهروندان زن در سایه وجود امنیت و سایر عوامل اجتماعی موثر خواهد گردید. برخی راهکارها در جهت ایجاد محیط مناسب و امن در راستای افزایش حضورپذیری بانوان در مجتمع های فرهنگی و حفظ سلامت روان آنها پیشنهاد می شود:

- بالا بردن سطح امنیت اجتماعی در جامعه و مجتمع های فرهنگی
- نیاز سنجی و مکان یابی مناسب در طراحی و ساخت مجتمع های فرهنگی
- بهبود سلامت جامعه از طریق طراحی محیط های امن و مراقبت از آن فضاها
- طراحی و معماری مجتمع ها و دیگر فضاهای عمومی ویژه بانوان با حفظ امنیت و نیازهای بانوان
- ایجاد ارتباط و پیوستگی مناسب بخش های مختلف در مجتمع های فرهنگی
- توجه به طراحی صحیح مجتمع های فرهنگی از نظر رفت و آمد و فراهم آوردن سیستم حمل و نقل عمومی ویژه بانوان
- ایجاد فضاهای ورزشی، آموزشی در مجتمع های فرهنگی جهت فعالیت بانوان
- توجه به نورپردازی صحیح در طراحی معماری مجتمع های فرهنگی، تامین روشنایی در طراحی مجتمع های فرهنگی و مسیرهای رفت و آمد، فراهم آوردن وسایل ارتباطات جمعی و رسانه ای مانند اینترنت و ...

دو سینه کنفرانس، سنسار ملل توسعه یابدار . و سلاست

[۶] سبقت، افروز؛ ۱۳۹۳، «امنیت اجتماعی زنان، آسیب‌ها و راهبردها»، دانشگاه علوم معارف قرآن کریم، دانشکده علوم قرآنی میبد

[۷] محمدی مکوندی، زینب؛ ۱۳۹۷، «بررسی تاثیر کیفیت فضای شهری بر میزان حضور زنان در شهر اهواز نمونه‌ی موردی محله‌ی کیانپارس»، پرتال جامع علوم انسانی

[۸] صادقی، رویا؛ زارعی پور، مرادعلی؛ اکبری، حسین؛ خان بیگی، محمد؛ ۱۳۹۰، «وضعیت سلامت روان و عوامل مرتبط با آن در زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی»، مجله سلامت و مراقبت، سال سیزدهم شماره ۴

[۹] کشت کار، وحیده؛ یزدانیان، احمد؛ ۱۳۹۵، «بررسی گفتمان حق به شهر با تاکید بر حضورپذیری زنان در فضای شهری»، همایش بین‌المللی زنان و زندگی شهری

[۱۰] ترکاشوند، عباس؛ احمدیان، پریسا؛ رشیدی، بابک؛ ۱۳۹۴، «ارتقاء حضورپذیری در فضاهای عمومی شهری با تکیه بر نظریه مکان سازی»، کنفرانس بین‌المللی انسان، معماری، عمران و شهر

[۱۱] مروی نصرآبادی، متین؛ ۱۳۹۱، «ماوا آرامش زنان (مجموعه فرهنگی- آموزشی، ورزشی- تفریحی زنان کرج)»، دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکزی، دانشکده هنر و معماری

[۱۲] لطفی، صدیقه؛ بردی آنامراد نژاد، رحیم؛ واحدی، حیدر؛ ۱۳۹۳، «ارزیابی مولفه‌های کالبدی فضاهای عمومی و تاثیر آن در احساس امنیت اجتماعی شهروندان بابلسر»، پژوهش‌های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، سال چهارم، شماره پیاپی ۹، شماره ۱

مشکلات روحی و روانی آن‌ها رفع شده و سپس در جهت شکوفا کردن دیگر استعدادهای آن‌ها تلاش گردد تا زنان جامعه بتوانند علاوه بر غلبه بر مشکلات خودشان در سطح خانواده و جامعه در راستای هدف‌های بزرگ خود گام‌های بیشتری بردارند.

۱۰_ منابع مورد استفاده

[۱] ایمنی، نفیسه؛ ۱۳۹۴، «بررسی تاثیر امنیت اجتماعی بر سلامت زنان (مطالعه موردی زنان منطقه ۴ شهر تهران سال ۹۳-۹۲)»، دانشگاه پیام‌نور استان تهران، مرکز پیام‌نور تهران غرب

[۲] همت، صغری؛ ۱۳۹۱، «مطالعه عوامل فرهنگی اجتماعی مرتبط با احساس امنیت اجتماعی زنان (مطالعه موردی: زنان شهر شیراز)»، دانشگاه شیراز، دانشکده علوم اقتصادی

[۳] چرمچی طوسی، شهرزاد؛ احمدی رستگار، علی؛ امیری، مهرناز؛ محمدی، ریحانه؛ ۱۳۹۴، «بررسی تحلیل رابطه حضورپذیری زنان در فضاهای شهری و احساس امنیت (نمونه موردی: خیابان احمد آباد مشهد)»، کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین در عمران، معماری و شهرسازی

[۴] حیدری، هانیه؛ ۱۳۹۴، «طراحی مجموعه فرهنگی- تفریحی بانوان کرمانشاه با تاکید بر تقویت تعاملات اجماعی»، دانشگاه علم و هنر یزد، دانشکده هنر و معماری

[۵] رسولی نژاد، محمدرضا؛ حاج اسماعیل، امیرحسین؛ رسولی نژاد، ناهید؛ ۱۳۹۷، «نقش زن و جایگاه آن در جامعه»، سومین همایش ملی پژوهش‌های نوین در حوزه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی ایران

۲. دوسین کشف رانش سفر الملک توسعه پایدار و سلامت روانشناسی اجتماعی

[۱۳] علم بیگی، شیما؛ ۱۳۹۵، «بررسی عوامل موثر بر ارتباطات جمعی بانوان در طراحی معماری»، چهارمین کنگره بین المللی عمران، معماری و توسعه شهری

[۱۴] سپهرمنش، زهرا؛ ۱۳۸۷، «سلامت روان و عوامل مرتبط با آن در زنان جوان شهر کاشان»، مجله زنان مامایی و نازایی ایران، دوره: ۱۲، شماره: ۱